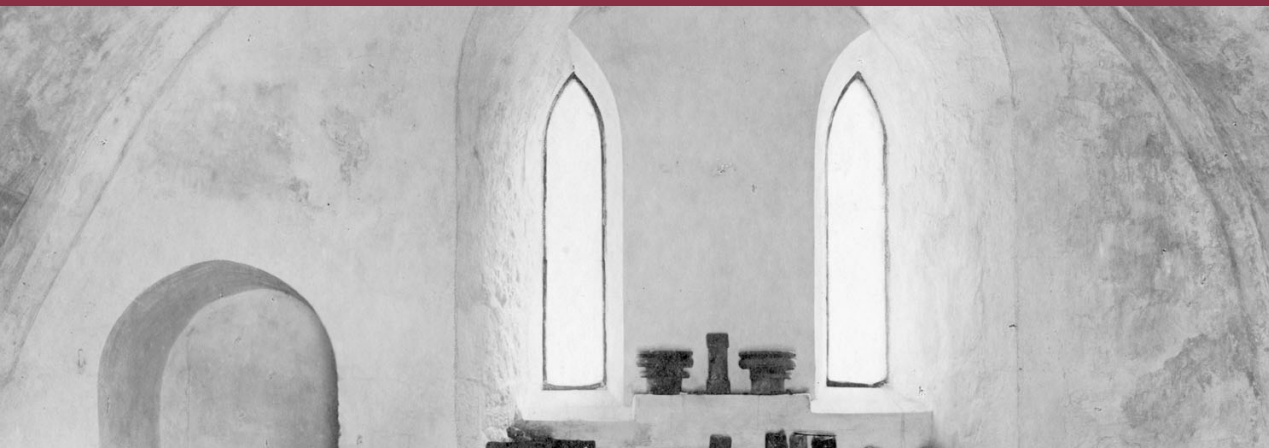

Tradisjonshåndverk og antikvarisk istandsetting – kompetansebehov og kvalifikasjonskrav

Turid Kolstadløkken

Avdelingsdirektør kulturminneavdelingen

Kompetansebehov og kvalifikasjonskrav

1. Antikvariske retningslinjer gjennom tidene – håndverkets posisjon
2. Hvilke kompetansekrav stilles fra kulturmiljøforvaltningen i dag?
3. Fokus på kompetansebehov og kompetanseutvikling i nasjonale bevaringsstrategier

Restaureringen av Holla kirkeruin 1923-25. Foto: Gerhard Fischer

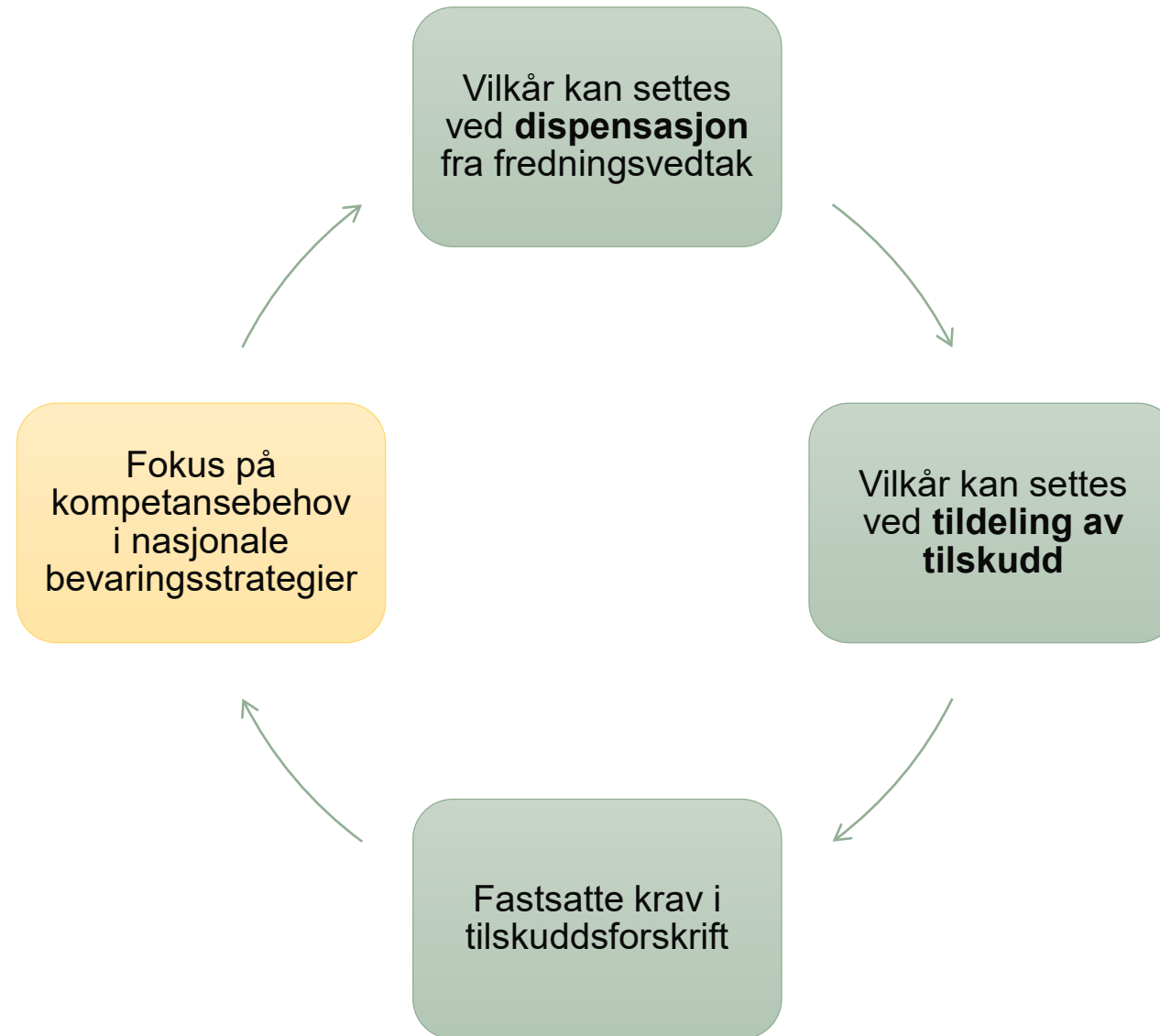
Antikvariske retningslinjer gjennom tidene – håndverkets posisjon

- Antikvariske retningslinjer har alltid vært knyttet til gjeldende vernefilosofi. Både teori og praksis har alltid vært i utvikling.
- Håndverkeren var tidligere en aktør som utførte arbeider på antikvarens instruksjoner og befalinger.
- På slutten av 1900-tallet starter en bevegelse der håndverkskompetanse gradvis får større anerkjennelse som del av et velfungerende kulturminnevern.
- **Den kompetente håndverkeren er nå en anerkjent ressurs, og i mange sammenhenger en kritisk faktor, for et vellykket istandsettingsprosjekt**
- Tradisjonshåndverk er stadig mer populært og det foregår mange spennende prosjekter og satsinger på unge håndverkere.
- Riksantikvaren opplever at det stadig er **større behov for håndverkere** enn det markedet kan dekke.

I smia på Hjerleid. Foto: Turid Kolstadløyken

Kompetanse- og kvalifikasjonskrav i kulturmiljøforvaltningen

RIKSANTIKVAREN

Forskrift om tilskudd til fredete kulturminner i privat eie

§ 4. Krav til kompetanse

- Prosjekterende og utførende foretak skal oppgi **formell kompetanse** og **referanseprosjekter** med kontaktinformasjon.
- Håndverkerne skal ha **fagskolepoeng eller studiepoeng** innen praktisk bygningsvern eller kunne **dokumentere tilsvarende realkompetanse**.
- Generelt skal det stilles krav til at håndverkerne har **deltatt i minst tre prosjekter** tidligere med tilsvarende arbeidsoppgaver.

LOVDATA Søk

Forskrift om tilskudd til fredete kulturminner i privat eie Innholdsfortegnelse

[→ Gå til opprinnelig kunngjort versjon](#)

Forskrift om tilskudd til fredete kulturminner i privat eie

Dato	FOR-2021-08-13-2508
Departement	Klima- og miljødepartementet
Ikrafttredelse	01.09.2021
Hjemmel	Stortingets budsjettvedtak
Kunngjort	17.08.2021 kl. 14.20
Korttittel	Forskrift om tilskudd til fredete kulturminner i privat eie

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 13. august 2021 til oppfølging av Stortingets budsjettvedtak, kap. 1429, post 71. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

Riksantikvarens krav til utførende ved arbeid på fredete og listeførte kirker

Riksantikvarens krav til utførende ved arbeid på fredete og listeførte kirker

- Utførende firma skal oppgi formell kompetanse og referanseprosjekter med kontaktinformasjon.
- Håndverkerne skal ha fagskolepoeng eller studiepoeng innen praktisk bygningsvern **eller** kunne dokumentere tilsvarende realkompetanse.
- Generelt skal det stilles krav til at håndverkerne har deltatt i minst tre prosjekter tidligere med tilsvarende arbeidsoppgaver.
- Lærlinger og andre under opplæring skal følges opp kontinuerlig under arbeidet.
- Sentrale fagpersoner og byggeplassleder i utførende firma må ha språkkunnskaper som gjør det mulig å diskutere kvaliteten ved utførelsen.

Sakshaug gamle kirke – murerkurs. Foto: Christopher Millar

Riksantikvarens forslag til bevaringsstrategi for kulturhistorisk verdifulle kirkebygninger

Oppdrag fra Barne – og familiedepartementet til Riksantikvaren 20.12.21:...

«utforme et eller flere forslag til nasjonale bevaringsprogram/vernestrategier for istandsetting av kulturhistorisk viktige kirkebygg»...

Bevaringsstrategi for kulturhistorisk verdifulle kirker

Samlerapport

Utkast til rammeverk for strategi/bevaringsprogram oversendt Barne- og familiedepartementet juni 2022

Bevaringsstrategi for kulturhistorisk verdifulle kirkebygninger

Bevaringsprogram for
middelalderkirker

Bevaringsprogram for
kirker 1537-1850

Bevaringsprogram for
kirker etter 1850

Bevaring

Kunnskap og
kompetanse

Opplevelse og
formidling

Engasjement og
deltakelse

Kompetansebehov og kvalifikasjonskrav

- Riksantikvaren er opptatt av at arbeider på fredete og listeførte kirker, bygninger og anlegg utføres av **håndverkere med kompetanse på tradisjonelt håndverk og antikvarisk istandsetting**
- **Kompetansekrav** uttrykkes i tilskuddsforskrifter og i vilkår og betingelser i tilskuddsbrev og dispensasjonsvilkår
- **Krav til formell utdanning kan fravikes** ved dokumentert praktisk erfaring og realkompetanse
- **Kompetansekravet tilpasses arbeidernes kompleksitet.** Dette er skreddersøm. Noen oppdrag har få eller ingen krav om spesialkompetanse. Andre har strenge krav.

Bjelkehoggerøkser. Foto: Turid Kolstadløyen